Marcello Bacciarelli. Najpiękniejsze portrety

9 czerwca – **9 września** 2018 r.

Galeria Wystaw Czasowych (II piętro)

Przypadająca w tym roku 200. rocznica śmierci Marcella Bacciarellego, nadwornego malarza króla Stanisława Augusta, posłużyła nam jako pretekst do zaaranżowania wystawy, w ramach której pokażemy aż 44 dzieł mistrza, reprezentujących cały chronologiczny przekrój jego portretowego oeuvre – od wczesnych, utrzymanych jeszcze w duchu rokoka kompozycji z końca lat 50. XVIII w., poprzez kameralne wizerunki królewskiej rodziny z końca lat 70. czy efektowne konterfekty królewskich przyjaciółek z lat 80., aż po ostatnie dzieła artysty, powstałe w początkach XIX stulecia. Co szczególnie warte podkreślenia, niektóre spośród wystawianych dzieł nigdy dotąd nie były pokazywane w Polsce

Większość z nas będzie miała zatem po raz pierwszy okazję podziwiać m.in. wspaniały, do niedawna uznawany za zaginiony *Portret Franciszka Salezego Potockiego* z paryskiej kolekcji Izabeli d'Ornano, dwa piękne portrety Lorda i Lady Stormont z kolekcji hrabiów Mansfield w Scone Palace w Szkocji, znakomitą wersję *Portretu Stanisława Augusta z klepsydrą* z prywatnej kolekcji w Paryżu, portret Stanisława Poniatowskiego, bratanka króla pochodzący z tych samych zbiorów, a o istnieniu którego przed rozpoczęciem prac nad wystawą w ogóle nie było wiadomo, czy wreszcie ważny dla ikonografii portretowej Stanisława Augusta jego słynny portret „z gestem dyskusji" ze zbiorów Uffizi.

Znane na co dzień ze stałej ekspozycji Zamku, dzieła mistrza ze zbiorów krajowych specjalnie na potrzeby wystawy zostały pogłębione o elementy kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie, Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie, Muzeum pałacu Króla Jana III w Wilanowie, Muzeum Narodowego we Wrocławiu, Muzeum Narodowego w Poznaniu, Muzeum Narodowego w Krakowie, Fundacji im. Raczyńskich przy Muzeum Narodowym w Poznaniu, Fundacji Zbiorów im. Ciechanowieckich.

Marcello Bacciarelli to bez wątpienia jedna z ikonicznych postaci w pejzażu kulturalnym polskiego oświecenia, Włoch, który świadomie związał większą część swego dorosłego życia i kariery artystycznej z Rzeczpospolitą, autor licznych dzieł, które do dziś uświetniają apartamenty królewskich rezydencji, uznawany za prekursora narodowej szkoły malarstwa polskiego – doprawdy trudno o postać bardziej godną spektakularnego upamiętnienia.

Ponieważ wystawa koncentruje się tylko na przedstawieniach portretowych, warto podkreślić, iż wielu historyków sztuki właśnie ten segment twórczości Bacciarellego uznaje za dziedzinę, w ramach której talent mistrza rozkwitł najbujniej, a pole jego artystycznej swobody było największe (w przeciwieństwie do zachwycającego finezją i rozmachem, ale w zakresie twórczej ekspresji skrępowanego odgórnie narzuconymi wymogami malarstwa historycznego czy alegorycznego, które podziwiać możemy m.in. jako stałe elementy wystroju Pokoju Marmurowego, Sypialni Króla, Pokoju Audiencjonalnego Starego czy Sali Rycerskiej).

Choć nie wszystkie dzieła, które chcieliśmy pokazać, udało się wypożyczyć – czy to ze względu na zobowiązania i plany ich właścicieli, czy ze względów konserwatorskich – zestaw, który znajdzie się na wystawie, naszym zdaniem w sposób miarodajny oddaje to wszystko, co w portretowej twórczości Bacciarellego najbardziej wartościowe.

Podczas selekcji dzieł na wystawę równie ważnym kryterium co artystyczna wartość portretu była dla nas bezsprzeczność autorstwa Bacciarellego. W przypadku tego artysty właściwa atrybucja zawsze stanowiła wyzwanie, gdyż w kierowanej przez niego Malarni powstawało mnóstwo kopii jego obrazów wykonanych przez uczniów, o samym zaś Bacciarellim wiadomo, iż rzadko sygnował swoje prace.

Prócz czysto malarskiego ciekawym i istotnym wydaje się nam także historyczno-kulturoznawczy aspekt wystawy. Prezentowane portrety poszczególnych osób składają się bowiem jednocześnie na swoisty portret zbiorowy określonej grupy społecznej – XVIII-wiecznej elity towarzyskiej, orbitującej wokół królewskiego dworu. Obserwując uważnie detale ubioru czy entourage'u odwzorowanych postaci, wiele możemy się dowiedzieć na temat mody, gustów czy obyczajów tej ekskluzywnej sfery.

Wykłady towarzyszące wystawie >

Dzień atrakcji: **8 września** 2018 r.

Archiwum wydarzeń:

Dzień atrakcji **17 czerwca** 2018 r.

Godziny otwarcia:

wtorek, środa, czwartek, sobota: godz. **10.00–18.00**

piątek: godz. **10.00–20.00**

niedziela: godz. **11.00–18.00**

Ostatnie wejście na godzinę przed zamknięciem Zamku

Bilety w cenie: **15 zł** (normalny), **12 zł** (ulgowy), **10 zł** (bilety specjalne po godz. 16.00)

Kurator wystawy: **st. kustosz Dorota Juszczak**, Ośrodek Sztuki

Zwiastuny:

POLSKIE RADIO

SPOTKANIA
Z ZABYTKAMI

Source URL:
https://www.zamek-krolewski.pl/strona/wizyta/902-marcello-bacciarelli-najpiekniejsze-portrety